

Нісоловська А.Ф., магістрант
Плужник К.В., магістрант
Науковий керівник – Городиський М.П., к.е.н., доцент
Державний університет «Житомирська політехніка»

ОСОБЛИВОСТІ СТАНОВЛЕННЯ ІНТЕГРОВАНОЇ ЗВІТНОСТІ

Кризові явища на початку третього тисячоліття підтвердили необхідність запровадження нової економічної моделі, важливим елементом якої є інтегрована звітність підприємств. Саме остання повинна замінити існуючу на теперішній час фінансову звітність, якій притаманний цілий ряд недоліків, зокрема:

- невиконання поставлених завдань внаслідок виключного відображення результатів минулих подій та наведення кількісних показників;
- неадекватне відображення інформації про окремі об'єкти обліку (нематеріальні активи, фінансові інструменти та ін.).

Розробка сучасних стандартів, рекомендацій з питань формування звітності принципово нового формату спрямовується на усунення недоліків фінансової звітності.

Впровадження інтегрованої звітності стає тим рішенням, яке спрямоване на агрегування великого обсягу різноманітних даних. В свою чергу, концепція інтегрованої звітності стає платформою звітності, що забезпечує прозорість бізнесу для прийняття релевантних управлінських рішень.

Підготовка і публікація інтегрованої звітності здійснюється на добровільній основі в рамках широкого розуміння концепції соціальної відповідальності та прозорості бізнесу, тобто на рівні конкретної країни не затверджено порядок формування інтегрованої звітності. Проте відсутність національного регулювання не означає відсутність регулювання взагалі.

Перші нефінансові звіти з'явилися у 70-х рр. XX ст. в Європі (насамперед, у Великобританії) та Північній Америці. А початок формування повноцінної інтегрованої звітності в світовій практиці припадає на середину 2000-х рр. У 2010 р. з метою розвитку єдиного підходу до інтегрованої звітності створена Міжнародна Рада з інтегрованої звітності (IIRC, MСМО). Їй передано раніше здійснені розробки в цій галузі, а основні зусилля її учасників спрямовані на формування відповідного міжнародного стандарту. Сьогодні міжнародна рада з інтегрованою звітністю – це глобальна коаліція регулюючих органів, інвесторів, компаній, розробників стандартів, бухгалтерів і бухгалтерський фірм і спеціалізованих недержавних організацій.

У 2013 р була опублікована робоча версія міжнародного стандарту з інтегрованої звітності, яка сьогодні отримала загальне міжнародне визнання і стала основою для відповідних національних розробок у цій галузі. Тут представляє, як науковий, так і практичний інтерес питання, яким чином на національному рівні здійснюється процес впровадження і інституційного закріплення представленої в зазначеному стандарті практики формування інтегрованої звітності.

Основні події, які характеризували розвиток інтегрованої звітності наведено в таблиці 1.

Таблиця 1. Основні етапи розвитку інтегрованої звітності

Етап	Період	Основні події
Етап 1	70-ті рр. – 90-ті рр. XX ст.	випущено Керівним комітетом із стандартів бухгалтерського обліку «Корпоративний звіт» (Англія; 1975); Р. Естес, У. Хобокен «Корпоративна соціальна бухгалтерія» (США; 1976); опубліковано Інститутом присяжних бухгалтерів Шотландії «Розроблені корпоративні звіти» (Шотландія, 1988); опубліковано перші звіти зі сталого розвитку (Polaroid, Ben & Jerry's, та ін., 1989) створена Глобальна ініціатива зі звітності (GRI) (1997)
Етап 2	Середині 2000-х рр.	опубліковано перші інтегровані звіти «Novozymes» (2002), «Natura» (2003), «Novo Nordisk» (2004); Аллен Уайт «Виникнення нефінансової звітності» (2005)
Етап 3	2010 р. – до цього часу	заснування Комітету/ради з міжнародної інтегрованої звітності (IIRC) (2010); створено Раду зі стандартів звітності зі сталого розвитку (2011); IIRC публікує Проект стандарту з інтегрованої міжнародної звітності для громадського обговорення (2013); Інноваційний форум зі сталого розвитку (Sustainable Innovation Forum (SIF15)) (2015); Проект «Звітність 2025» (Reporting 2025), у рамках якого було опубліковано перший аналітичний матеріал «Тренди в сфері сталого розвитку та звітності в 2025: готуємося до майбутнього», який розглядає тенденції майбутнього стосовно питань сталості, корпоративної звітності та розкриття інформації (2015); Міжнародна рада з інтегрованої звітності затвердила тренінг з питань формування інтегрованого звіту (Німеччина; 2016); Конгрес з інтегрованої звітності (Амстердам; 2017)

Концепція інтегрованої звітності отримує підтримку серед все більшої кількості підприємств в різних країнах світу та різної галузевої приналежності. В той же час розвиток концепції інтегрованої звітності є одним із актуальних завдань для українського бізнесу, оскільки сприяє підвищенню інформативності та прозорості діяльності підприємств; забезпечує задоволення інформативною потреби зацікавлених користувачів для прийняття управлінських рішень; служить одним з важливих чинників сталого розвитку бізнесу; сприяє розвитку екологічних програм.